

Regelrådets uppgift är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över Enhetlig energibeskattning vid metallurgiska processer

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att konsekvensutredningen uppfyller kraven i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Motivering till Regelrådets ställningstagande

I den remitterade promemorian föreslås att skattebefrielse för energiskatt på el som förbrukas i metallurgiska processer utvidgas till att även omfatta uppvärmning av skänkar och liknande kärl.

Som framgår av yttrandet har Regelrådet funnit flertalet av aspekterna i konsekvensutredningen som godtagbart beskrivna. Vid granskningen av konsekvensutredningen har Regelrådet utgått från förslagets omfattning och effekter och om aspekterna utifrån det kan anses fullgott beskrivna. Vissa brister finns, men dessa bedöms inte ha påverkan på den sammantagna bedömningen av konsekvensutredningen.

Regelrådet anser att konsekvensutredningen sammantaget uppfyller kraven.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller promemorian Enhetlig energibeskattning vid metallurgiska processer. Det föreslås ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi och i lagen (2011:1200) om elcertifikat. Det föreslås att skattebefrielse för energiskatt på el som förbrukas i metallurgiska processer utvidgas till att omfatta även uppvärmning av skänkar och liknande kärl.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Bedömning av delaspekter

Problembeskrivning och syftet med förslaget

I promemorian beskrivs energiskattedirektivet¹, som är ett unionsgemensamt ramverk för hur medlemsstaterna ska utforma sin nationella beskattning av bränslen (energiprodukter) och el. På nationell nivå regleras energibeskattningen i lagen (1994:1776) om skatt på energi (i det följande förkortad LSE). Skattereglerna i LSE är anpassade till energiskattedirektivet. Det anges att bränslen beskattas med energiskatt och koldioxidskatt samt i vissa fall svavelskatt.

---

¹ Rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet.

Av 6a kap 1 § 1 b LSE framgår dock att skattebefrielse medges med 100 procent av dessa skatter för samtliga skattepliktiga bränslen som förbrukas i metallurgiska processer under förutsättning att det ingående materialet genom uppvärmning i ugnar förändras kemiskt eller dess inre fysikaliska struktur förändras eller bibehålls i skänkar eller liknande kärl. Vidare anges att beskattningen av el regleras i 11 kap LSE. Enligt 11 kap 9 § 1 st 5 LSE får den som är skattskyldig för energiskatt på elektrisk kraft göra avdrag för skatt på elektrisk kraft som förbrukats hos den skattskyldige i metallurgiska processer eller vid tillverkning av mineraliska produkter under förutsättning att det ingående materialet genom uppvärmning i ugnar har förändrats kemiskt eller dess inre fysikaliska struktur har förändrats. Om elektrisk kraft har förbrukats för motsvarande ändamål av någon som inte själv är skattskyldig så kan förbrukaren enligt 11 kap 13 a § 1 st 4 LSE ansöka om återbetalning av energiskatten.

Vidare återges information om Skatteverkets ställningstagande på området. Skatteverket har i ett ställningstagande redogjort för myndighetens bedömning att bestämmelserna i 11 kap 9 § 1 st 5 respektive 13 a § 1 st 4 LSE om skattebefrielse av el som förbrukas i metallurgiska processer inte omfattar el som förbrukats i skänkar eller liknande kärl för att bibehålla en kemisk förändring eller en förändrad inre fysikalisk struktur i det ingående materialet (Skatteverkets ställningstagande 2022-08-18 "Metallurgisk process – elförbrukning i skänkar och liknande kärl). Bedömningen motiveras av att bestämmelserna i LSE om skattebefrielse för bränsle respektive el som förbrukas i metallurgiska processer har olika lydelse.

Med anledning av Skatteverkets ställningstagande har Svenskt Näringsliv, Jernkontoret och Svenska Gjuteriföreningen i en skrivelse (Fi2022/02913) till regeringen uttryckt önskemål om att LSE ändras på så sätt att skattebefrielsen för el som förbrukas i metallurgiska processer utvidgas till att omfatta förbrukning i skänkar och liknande kärl. Enligt ingivarna skapar den nuvarande skillnaden i beskattningen ojämlika konkurrensvillkor beroende på val av energikälla och hämmar utvecklingen av fossilfria alternativ.

Förslaget i promemorian går ut på att skattebefrielse för el som förbrukas i metallurgiska processer utvidgas till att omfatta även uppvärmning av skänkar eller liknande kärl, eftersom någon skillnad i beskattning av el och bränslen inte är avsedd.

Regelrådet finner att beskrivningen av problem och syfte är godtagbar.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av konsekvenser som bedöms uppstå om ingen åtgärd vidtas – även om det går att förstå av beskrivningen av bakgrund och syfte. Om ingen åtgärd vidtas kommer det kvarstå en skillnad i beskattning av el och bränslen. Det hade varit önskvärt om en sådan beskrivning fanns med på ett tydligare sätt. Med det sagt, kan den beskrivning som finns godtas.

Regelrådet finner att beskrivningen av de konsekvenser som bedöms uppstå om ingen åtgärd vidtas är godtagbar.

Alternativa lösningar

Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av de olika alternativ som finns för att uppnå förändringen och de fördelar respektive nackdelar som bedöms finnas med dessa, och det eller de alternativ som bedöms lämpligast och av vilka skäl. Det kan vara så att utrymmet för alternativa lösningar har ansetts begränsat, mot bakgrund av det nu remitterade ärendets karaktär. Det behöver dock anges och motiveras, beskrivningen bör inte utelämnas.

Regelrådet finner att beskrivningen av alternativa lösningar är bristfällig.

Berörda företag

I konsekvensutredningen anges att järn- och stålindustrin sysselsätter över 16 000 anställda. Inom järn- och stålindustrin är det främst skrotbaserade stålverk som använder eluppvärmda skänkar och därmed bedöms direkt påverkas av förslaget genom att de får lägre elkostnader. Det finns idag elva skrotbaserade stålverk och dessa ägs av stora företag. Vidare anges att skänkuppvärmning också förekommer i gjuteriindustrin. Det finns idag strax under 70 företag med företagskoden för järn- och metallgjuterier i Sverige. Av dessa anges en dryg tredjedel vara mikroföretag och övriga räknas som små företag med färre än 200 anställda. Merparten av dessa har inte eluppvärmda skänkar.

Enligt Regelrådet hade det varit av värde med en utförligare redogörelse av företagens ekonomiska storlek för att bättre kunna förstå hur förslagets konsekvenser kan förväntas påverka dessa företag.

Regelrådet finner att beskrivningen av berörda företag sammantaget är godtagbar.

Förslagets effekter för företagens kostnader och intäkter

I konsekvensutredningen anges följande. Förslaget förbättrar lönsamheten för anläggningar med eluppvärmda skänkar. Företag med bränslevärmda skänkar bedöms däremot inte påverkas. Detta beror på att stålmarknaden är global och svensk ståltillverkning inte är prissättande, så förslaget kommer inte att påverka priset på insatsvaror eller slutprodukter. Förslaget innebär teknikneutral beskattning för skänkuppvärmning vilket kan påverka framtida investeringsbeslut.

Det bedöms att kostnadsbesparingen för skattefrihet överväger kostnaden för eventuell administration oavsett företagsstorlek.

Gällande offentligfinansiella effekter anges att idag sker den största delen av skänkuppvärmning med bränslen, men en viss andel el används i skrotbaserade stålverk. Den årliga elanvändningen i skänkar uppskattas till 40 GWh för skrotbaserade stålverk. Nuvarande elanvändning för skänkuppvärmning i annan metallindustri och gjuterier bedöms som begränsad. Givet antagandet att eluppvärmning främst sker i skrotbaserade stålverk beräknas den offentligfinansiella effekten av förslaget till -0,02 mdkr årligen i bruttoeffekt och -0,02 mdkr netto. På längre sikt kan den offentligfinansiella kostnaden bli högre, dels då förslaget i sig kan öka incitamenten att använda el för skänkuppvärmning, dels om utvecklingen inom stålindustrin går mot ökad elektrifiering även vad gäller skänkar.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. En beskrivning av förslagets effekter för företagens kostnader och intäkter bör vanligen innehålla såväl en kvalitativ som en kvantitativ del. Det finns en kvalitativ beskrivning. Det hade varit önskvärt med en närmare kvantifiering av förslagets effekter för berörda företag och inte enbart en totalsumma. Detta hade bidragit till ökad förståelse om betydelsen av förslagets påverkan för de skilda företagen.

Sett till förslagets karaktär och syfte, samt att Regelrådet inte har funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning, kan den beskrivning som finns godtas.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets effekter för företagens kostnader och intäkter är godtagbar.

Påverkan på konkurrens och särskilda hänsyn till små och medelstora företag

Påverkan på konkurrens

Som framgår ovan anges att förslaget innebär teknikneutral beskattning för skänkuppvärmning, vilket kan påverka framtida investeringsbeslut.

Enligt Regelrådet är beskrivningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag något kortfattad. Med det sagt, kan den beskrivning som finns godtas.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små och medelstora företag

I konsekvensutredningen anges att utvidgningen av nedsättningsmöjligheterna även gäller för små företag, varför någon särskild hänsyn till små företag inte har tagits.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskilda hänsyn kan tas till små och medelstora företag vid reglernas utformning är godtagbar.

Åtgärder för att begränsa förslagets kostnader och andra effekter

Det nu remitterade ärendet syftar till att tydliggöra vad som är skattebefriat. Förslagsställaren anger, som framgår ovan, att kostnadsbesparingen för skattefrihet överväger kostnaden för eventuell administration oavsett företagsstorlek. Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning, även om det hade varit önskvärt med en något utförligare beskrivning.

Regelrådet finner att beskrivningen av vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms nödvändigt för att uppnå dess syfte, är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I promemorian anges att det är bra om förändringarna kan träda i kraft så fort som möjligt, men att det samtidigt är viktigt att företag och Skatteverket får rimlig tid för förberedelser för att underlätta genomförandet. Förslaget föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Förslaget bedöms endast medföra vissa förändringar för Skatteverket avseende information. Några särskilda informationsinsatser bedöms inte vara nödvändiga.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskild hänsyn behöver tas till tidpunkt för ikraftträdande, liksom behovet av speciella informationsinsatser, är godtagbar.

Hur och när konsekvenserna av förslaget kan utvärderas

I konsekvensutredningen anges att utvärderingar är viktiga, bland annat för kunskapsuppbyggnad och för att granska att de önskvärda konsekvenserna av reformer uppnås. Utvärderingar är också resurskrävande. En plan för utvärdering bör därför stå i proportion till förslagets omfattning och effekter. Förslagets konsekvenser bedöms inte vara av sådan omfattning att en större utvärdering är nödvändig. Efter ikraftträdandet kan förslaget

utvärderas genom en uppföljning av Regeringskansliet tillsammans med exempelvis relevanta myndigheter eller branschorganisationer för att verifiera att syftet uppnåtts och för att oförutsedda konsekvenser av förslaget ska kunna uppdagas.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Det hade varit önskvärt om förslagsställaren angett något mer specifikt om när i tid som utvärdering kan ske. Med det sagt, kan den beskrivning som finns godtas.

Regelrådet finner att beskrivningen av hur och när konsekvenserna av förslaget kan utvärderas är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten och om förslaget går utöver minimikraven

I promemorians avsnitt 4 finns en beskrivning av energiskattedirektivet. Det anges exempelvis att skattebefrielsen bedöms vara i linje med energiskattedirektivet då bränsleförbrukning i metallurgiska processer inte beskattas enligt direktivet och då det av punkt 22 i ingressen till direktivet framgår att elektricitet som används på liknande sätt bör behandlas likvärdigt. En utvidgning av den aktuella skattebefrielsen så att el- och bränsleförbrukning likabehandlas bedöms inte påverka den tidigare bedömningen att skattebefrielse för metallurgiska processer inte utgör ett statligt stöd. Sammantaget bedöms därför en utvidgning vara förenlig med EU-rätten.

Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning och finner därför att beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Övrigt av relevans för ärendet eller Regelrådets bedömning

Regelrådet har inte funnit något övrigt av relevans för ärendet eller Regelrådets bedömning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 2 april 2025.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Roland Sigbladh och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Katarina Garinder Eklöv.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Katarina Garinder Eklöv
Föredragande